

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมตลาดโบราณเก่าห้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
ผู้เขียน	นายชัชวาล สุรินทร์
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการศิลปะและวัฒนธรรม)
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วรลักษณ์ บุญสุรัตน์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนศักยภาพของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง ตำบลบางปลาหมอ อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อศึกษาคุณค่าและสภาพปัญหาของมรดกวัฒนธรรมของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง ตลอดจนแผนการดำเนินการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง และ 3) เพื่อเสนอรูปแบบและวิธีการจัดการอนุรักษ์และพัฒนามรดกวัฒนธรรมของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อย่างมีส่วนร่วมของชุมชน

ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย เชิงสหสาขาวิชา (Interdisciplinary Research) ทำการศึกษาด้วยวิธีการเก็บข้อมูลภาคเอกสารและภาคสนาม ด้วยวิธีการสำรวจทางกายภาพ สังเกตการณ์ และสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม ศักยภาพของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง ตลอดจนศึกษามรดกวัฒนธรรมของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง และนำผลการศึกษาดังนั้นมาประกอบการศึกษาเพื่อหาแบบและวิธีการจัดการที่เหมาะสมในการอนุรักษ์และพัฒนามรดกวัฒนธรรมของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง ให้เป็นแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นชุมชนย่านการค้าริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนที่มีชื่อเสียงในอดีตและอุดมไปด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าสั่งสมสืบทอดต่อกันมาทั้งด้านประเพณีวิถีชีวิต ภูมิปัญญา ในการจัดการทรัพยากร รวมไปถึงสถาปัตยกรรมชุมชนที่มีเอกลักษณ์อันโดดเด่น แต่ด้วยพัฒนาการขนส่งที่เปลี่ยนไปเกิดการตัดถนนเพื่อใช้เป็นเส้นทางสัญจรทางบก การสัญจรทางแม่น้ำที่เคยมีมาแต่อดีตจึงได้ถูกลดบทบาทลง วิถีชีวิต

ที่รุ่งเรืองของชุมชนแห่งนี้จึงค่อยๆ เจริญงอกงามและขยายตัวไปเรื่อยๆ แต่ทั้งนี้ชุมชนริมแม่น้ำย่านการค้าเก่าแห่งนี้ยังคงหลงเหลือมรดกทางวัฒนธรรมภายในชุมชน ส่งผลให้ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องในปัจจุบันได้มีการช่วยกันรื้อฟื้นและพัฒนาให้กลายเป็นชุมชนตลาดที่มีชีวิตเช่นดังอดีต จากการศึกษาพบว่าปัญหาสำคัญที่ถือการขาดการจัดการทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรมที่ภายในชุมชนมีอยู่นั้นอย่างถูกต้องเหมาะสมอีกทั้งการจัดการภายในชุมชนที่ผ่านมานั้นไม่ประสบผลสำเร็จในด้านการพัฒนาและฟื้นฟูเท่าที่ควรเพราะประชาชนภายในชุมชนไม่มีความรู้ในการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างถูกต้อง และเหมาะสม เพื่อนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลของการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปและวัฒนธรรม การศึกษาในครั้งนี้จึงได้กำหนดรูปแบบและแนวทางในการจัดการภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยเสนอการดำเนินการในรูปของโครงการไว้ 3 โครงการ คือ 1) โครงการอนุรักษ์และพัฒนามรดกวัฒนธรรมของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง 2) โครงการนิทรรศการแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชาวชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง และ 3) โครงการเส้นทางการเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง ทั้งนี้ขอเสนอแนะต่อการการเสนอรูปแบบการของการบริหารจัดการและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง ควรมีการดำเนินขั้นตอนต่างๆ ให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนทุกภาคส่วน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	The Management for Enhancing Effectiveness Cultural Heritage Development and Conservation of the Kao-Hong Ancient Market, Suphanburi Province
Author	Mr. Chatchawan Surin
Degree	Master of Arts (Art and Cultural Management)
Advisor	Associate Professor Dr. Woralun Boonyasurat

ABSTRACT

This study had 3 objectives: 1) to study about the historical, social, and cultural backgrounds along with the potential of the Kao-Hong Community, Bang Pla Ma Sub-district, Bang Pla Ma District, Suphanburi Province, 2) to study values and problems of the cultural heritage in the Kao-Hong community area, 3) to propose a management approach to conserve and develop the cultural heritage of the Kao-Hong community to become a cultural learning and tourism source with the participation of the community.

The study was conducting on qualitative research by using the Interdisciplinary research methodology. Data were collected from documents and fieldwork by the physical survey, observation and group discussion to obtain information about historical, social, cultural background, potential of the Kao-Hong community along with studying on the cultural heritage of Kao-Hong community. Those results were used with the study to find suitable management approach and method in conserving and developing the cultural heritage of the Kao-Hong community to become a cultural learning and tourism source under the participation of the local community.

Result of the study showed that Kao-Hong community, Bang Pla Ma Sub-district, Suphanburi Province, in the past is the famous commercial community, located by Tha-Chin riverbank. It was also rich in valuable cultural heritage: traditions, lifestyles, wisdom in resource management, along with the unique and outstanding architectures which was inherited from

generations to generations. According to the development of transportation, roads were constructions for land transportation. There for, the water transportation was decreased. As a result, the prosperous lifestyles of people in this community were gradually left within the community. Therefore, at present Kao-Hong community is developed and restored, becoming the cheerful market community like in the past. From the study, it was revealed that the important problem found was the lack of appropriate cultural heritage management in the community. Moreover, the community internal management was not as successful as it should be in terms of development and restoration. The cause of these problems was people lack knowledge in cultural management which will lead to the successful management on cultural heritage of Kao-Hong community to be the community participatory approach. There were 3 projects proposed which were 1) conservation and development of cultural heritage in the Kao-Hong community, 2) an exhibition of arts, cultures and lifestyles of people in the Kao-Hong community, and 3) a path to cultural learning and tourism in the Koa-Hong community. The recommendations towards the management and development style of arts and cultural learning source, Kao-Hong community, should be done according to the operations under the participation of all sectors in the community.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved